

De liefde als hoogste gave

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 3&: 1, 3 en 4

Psalm 48: 3 en 4

Psalm 119: 2

1 Johannes 4: 7-21

Psalm 116: 1 en 3 OB

1 Korinthiërs 13

Psalm 116: 10 en 11 OB

Na verkondiging: Psalm 133: 1, 2 en 3

Gezang 78: 1 en 3

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

In Duitsland is een boek verschenen onder de titel:

Der Liede Lernprozeß - Het liefde leerproces.

Het boek is geschreven in een reeks van boeken die het groeiproces in de gemeente van Jezus Christus willen bevorderen.

De schrijver van het boek: Christian Schwarz schrijft in de inleiding van zijn boek:

'Wij hebben als christenen een nieuwe oriëntering nodig, en die heet: Kwaliteit.

Volle kerkdiensten en een nog imponerende kerkelijke agenda zeggen weinig over de geestelijke kwaliteit van een gemeente.

Wat wij nodig hebben, zijn christenen, groepen en gemeenten, die zich opnieuw willen laten meten aan hét kwaliteitskenmerk van het Nieuwe Testament: De liefde!'

*

[Zoals u wellicht nog weet hebben wij als gemeente begin dit jaar meegedaan aan een wereldwijd onderzoek naar de kwaliteit van onze gemeente.

Een dertigtal actieve gemeenteleden en de beide predikanten hebben hiervoor een vragenformulier ingevuld.

Over het eerste resultaat van dit onderzoek van onze gemeente kunt u in de Lichtkegel van vandaag lezen.

Wat we eigenlijk al wisten werd door dit onderzoek nog weer eens bevestigd.

We scoren als gemeente niet zo slecht.

We zijn een gemeente van morgen, een gemeente die toekomst heeft.

Waar we wel aan zullen moeten werken is het onderlinge liefdebetoon.

Dat moet veel beter kunnen.

We zullen ook meer gebruik moeten maken van de gaven die de Heilige Geest aan de verschillende leden van de gemeente heeft gegeven.

En - als het gaat om evangelisatie - zullen we ons moeten gericht moeten bezig houden met hen die aangeven ... belangstelling te tonen voor het geloof.]

*

Vanmorgen wil ik het met u en jou hebben over de liefde.

Over liefde als de hoogste gave die je als christen in de gemeente van Jezus Christus kunt bereiken.

De apostel Paulus beschrijft op onovertroffen wijze waaraan de christelijke liefde te herkennen is.

Hij schrijft ons - via de gemeente van Korinthe - zijn Hooglied van de liefde.

Het is - schrijft Paulus - heerlijk wanneer je allerlei andere gaven van de Geest ontvangt.

Het is prachtig om goed te kunnen spreken over God ...

Het is wonderlijk mooi om iets te kunnen bijdragen aan de genezing van mensen ...

En als de gave van de tongentaal gekregen hebt, dan mag je dat beschouwen als een waardevol geschenk uit de hemel ...

Maar het hoogste en het mooiste is en blijft toch de gave van de liefde.

De liefde is het absolute toppunt.

Daarom moet de liefde ook als hoogste doel in de gemeente genoteerd staan.

Je kunt elkaar - vanwege al die verschillende uitingen van de Geest - gemakkelijk om de oren slaan met Bijbelteksten en kerkelijke voorschriften, ...

maar o wee wanneer de liefde ver te zoeken is!

Paulus wil zeggen: 'Al die andere uitingen van de Geest, hoe mooi ook, houden een keer op te bestaan.

Alleen de liefde, die blijft, die vergaat nooit.

En daarom is het de moeite waard om te bidden om de Geest, maar om liefde bovenal.'

*

Nu weet u misschien dat er in de grondtekst van de Bijbel verschillende woorden gebruikt worden die wij met dat ene woord 'liefde' hebben vertaald.

Drie woorden:

* eros - de sexuele liefde;

* filia - de vriendelijkheid en vriendschappelijkheid; en

* agapè - de christelijke liefde.

Over die christelijke liefde gaat het nu in 1 Korinthiërs 13.

Een liefde die haar oorsprong, haar bron heeft in God.

Hét grote kenmerk van die liefde is dat het een volkomen onbaatzuchtige liefde is.

Het is een gevende liefde, die zich op de ander richt.

Dat was toch ook het doel van de geestelijke gaven die God aan elke christen heeft gegeven?

De gaven van de Geest zijn er toch op gericht de ander van dienst te kunnen zijn?

De liefde geeft je daarvoor de kracht.

Het is als de bloedstroom in een menselijk lichaam.

De liefde brengt de bouw- en voedingsstoffen in alle cellen van het lichaam van Christus.

Waar de liefde ontbreekt, waar de bloedstroom van de liefde stagneert, sterft een lichaamsdeel af.

Liefde is liefdebetoon.

Liefde is die andere liefde bewijzen.

Liefde gaat daarom aan het werk, omdat het liefde is.

Hoe de ander is of daarop reageert maakt voor de liefde niets uit.
Ook je vijanden - zegt Jezus - zul je liefde moeten bewijzen.

In Johannes 4 vers 9 en 10 lezen we hoe Gód Zijn liefde aan ons heeft bewezen.
Hij heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven.
God wist wel dat de mensen Hem niet moesten.
Hij wist wat ze met Zijn Zoon zouden doen.
En toch gaf Hij Hem!
Dat is echte liefde.

Het is, broeders en zusters, jongens en meisjes, deze zelfde
liefde die nodig is om je geestelijke gaven in dienst van de gemeente van Christus te
stellen.
Zonder deze liefde is alles waardeloos.
Dingen waarmee je op anderen indruk zou kunnen maken ... hebben zonder de
liefde geen enkele betekenis.
Paulus past veel in 1 Korinthiërs 13 op zichzelf toe.
Hij gebruikt vaak het woordje "ik".
Als u in dit hoofdstuk het woordje ik hoort moet u het ook maar op uzelf toe-passen.

*

"Al ware het, dat ik met de tongen der mensen en der engelen sprak, maar had de
liefde niet, ik ware schallend koper of een rinkelde cimbaal.
Al ware het, dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles, wat te
weten is, wist, en al het geloof had, zodat ik bergen verzette, maar had de liefde niet,
ik ware niets.
Al ware het, dat ik al wat ik heb tot spijs uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam
gaf om te worden verbrand; maar had de liefde niet, het baatte mij niets."

U weet dat het spreken in tongen bij de Korinthiërs hoog in aanzien stond.
Sommigen waren maar wat trots op die gave.
Paulus zegt: 'Denk je eens in dat je - zonder dat je geleerd had - alle talen van de
hele wereld zou kunnen spreken en zelfs de engelentaal zou beheersen.
Dat zou even wat zijn!
Maar als je je niet door de liefde zou laten leiden in het gebruik ervan, dan zouden
het holle klanken zijn, die na korte tijd zouden sterven en niets blijvends zouden
achter laten.'

En met de andere gaven van de Geest is het net zo.
Al zou je aan de hand van de Bijbel alles kunnen vertellen over de toekomst en
ingewijd zijn in de geheimen van God en de hele Bijbel uit je hoofd kennen en
geweldige geloofsdaden verrichten ...
je zou niets zijn, nul komma niks dus, wanneer de liefde niet je innerlijke drijfveer was
om die gaven te gebruiken.

En wat te denken van het uitdelen van je bezittingen om de armen te eten te kunnen
geven.
Dat is toch een nobel streven?!
Toch zou het - in Gods ogen - niets zijn als liefde je er niet toe aanzette.

Er zijn mensen geweest die al hun bezittingen hebben weggegeven om hun geweten te sussen.

Maar het zal hun niets baten, omdat de liefde ontbrak.

Ook zijn er mensen geweest die zelfs hun lichaam hebben overgegeven om verbrand te worden.

Ze hebben zichzelf overgoten met benzine en in brand gestoken om de aandacht van mensen te richten op de zaak waarvoor zij zichzelf opofferden.

Misschien dat het hun gelukt is de pers te halen, maar hen zelf baat het niets, omdat de christelijke liefde niet aanwezig was in hun overgave.

Voor God heeft het geen enkele waarde.

*

"De liefde is ..."

En dan volgt, broeders en zusters, jongens en meisjes, in de verzen 4 tot en met 7 een beschrijving waarop de liefde zich openbaart.

Laten we een paar van die kenmerken op onszelf en op Christus betrekken.

Vers 4: "De liefde is lankmoedig ..."

Ik weet niet of Paulus deze eigenschap van de liefde bewust als eerste noemt.

Maar het verbaast mij niet, want Paulus zelf was een driftig man.

Hoe ging hij niet tekeer tegen de christenen, toen hij zelf Jezus nog niet had ontmoet.

Als een leeuw speurde hij naar prooi.

Driftig joeg hij naar Damaskus om die volgelingen van Jezus in zijn klauwen te krijgen.

Door haat verblind ging hij als een bezetene te keer.

Liefde opende zijn ogen.

En toen?

Was Paulus toen in één klap een ander mens, geduldig in plaats van driftig?

Dat is nog maar de vraag.

God verandert mensen.

Maar een karaktertransplantatie heeft God ons nooit beloofd.

Of je dan toch altijd de oude blijft?

Nee. Gods liefde vijlt de scherpe kanten van agressie en heerszucht in je leven langzaam maar zeker af.

En zo krijgt de lankmoedigheid een kans:

De liefde die oog heeft voor de lange termijn.

Die dulden kan en veel verdragen.

Is dat niet wat de Here Jezus ons heeft voorgeleefd?

Vers 4: "De liefde is goedertieren ..."

De liefde is mild - zo zou je dat oude woord "goedertieren" kunnen omschrijven.

De liefde legt niet op alle slakken zout.

De liefde wil niet met alle geweld het onderste uit de kan.

De liefde kent ... genade.

De liefde ziet ook eens iets door de vingers.

De liefde is niet perfectionistisch.

De liefde heeft iets royaals, iets koninklijks.

Dat kun je van de haat niet zeggen.

De haat wil de onderste steen boven.
De haat wil uitbetaling tot de laatste cent.
De haat wil genoegdoening en als het even kan ook nog zoveel mogelijk smartengeld.
De haat wil de ander liever breken dan maken.
De haat denkt eigenlijk alleen maar aan zichzelf.

Jezus heeft ons geleerd, dat de weg van de haat een doodlopend pad is.
Je denkt dat je er een aardig eind op vooruit komt, maar dat is maar schijn.
Uiteindelijk vlieg je tegen de muren op.
De liefde is anders.
De liefde is misschien wel een smalle weg, maar komt wel uit in het eeuwige leven.
Liefde geeft rust.
Liefde is werkelijk goedertieren, mild.

Vers 4: "De liefde is niet afgunstig ..."

Jaloezie maakt veel stuk: families, relaties tussen collega's, burens, vrienden, gemeenteleden.
Als je niet oppast ben je er snel de dupe van.
Hoe? Door zelf jaloers te zijn!
Ik weet wel, je kunt lang niet altijd vermijden dat je jaloers wordt op deze of gene.
Menigeen kan wat jij niet kunt.
Menigeen heeft wat jij niet hebt.
Menigeen weet wat jij niet weet.
Nu is dat allemaal op zichzelf natuurlijk helemaal niet dramatisch.
Maar o wee wanneer je jezelf ervoor schaamt niet zover te zijn als die ander, niet zo aantrekkelijk, niet zo begaafd, niet zo allround.
Voor je het weet steekt dan het onkruid van de jaloezie de kop boven de grond en begint zijn woekerend werk.
Je negeert de mensen op wie je jaloers bent.
Je probeert ze in gesprekken met anderen omlaag te halen.
En schiet je er iets mee op?
Welnee, je voedt alleen zodoende je eigen minderwaardigheidsgevoel.
Waarom zou je niet eerlijk toegeven dat die ander in veel opzichten anders is dan jij bent?
God vraagt niet wat je kunt of kent.
God vraagt hoe je bent!

Vers 4: "De liefde praat niet ..."

Pralen zou je het beste kunnen vergelijken met 'de show-bink' uithangen.
Of ... laten zien hoe mooi je bent.
Of ... opvallend met je nieuwste aanwinst - wat dat ook mag zijn - te koop lopen.
Of ... door zelf over je eigen prestaties op te scheppen.
Nee, ik bedoel niet dat je altijd maar overdreven bescheiden je uiterste best moet gaan doen om toch vooral geen opschepper te lijken.
Zo'n houding valt ogenblikkelijk op.
En dan heb je al met al precies het tegenovergestelde bereikt van wat je bereiken wilt: valse bescheidenheid.
Nee, je mag best blij zijn met wat je in het leven bereiken en presteren kunt.
En je mag ook best anderen in die vreugde laten delen.

Maar doe het wel zo dat er ook ruimte voor de verhalen van de ander overblijft.
De liefde heeft ook een open oog voor de dingen die de ander doet.
De liefde heeft een open oor voor de verhalen die je broeder of je zuster vertellen wil.
Ook al zijn die misschien niet zo interessant als de verhalen die jijzelf te berde kunt brengen.
De liefde praat niet.
De liefde maakt er geen show van.
De liefde is niet opgeblazen.
De liefde is geen ballon: prachtig mooi om te zien, maar in feite niet veel meer dan lucht.
Liefde gunt een ander ook wat.
Op z'n minst een complimentje.

Vers 5: "De liefde kwetst niemands gevoel.
Zeker, je hebt, broeders en zusters, jongens en meisjes, mensen die wel héél gevoelig zijn.
Bij het minste of geringste voelen ze zich – jammer genoeg - beledigd.
Maar je kunt niet als een olifant door de porseleinkast van een ander z'n gevoelens lopen.
De haat houdt ook geen rekening met de gevoelens van de ander.
De haat trapt graag op zoveel mogelijk tenen en schopt het liefst alle schenen bont en blauw.
De liefde is anders.
Jezus leerde ons: bidt voor je vijanden in plaats van hen te vervloeken.
In Zijn liefde zoekt Hij voorzichtig en behoedzaam naar een opening, naar een open deur om tot de ander te komen.
Zijn liefde beukt er niet op los.
Zijn liefde overrompelt en overmeestert de ander niet.
Zijn liefde lokt, vraagt vriendelijk om toegang.
Tast af waar de gevoeligheden van de ander liggen.
De liefde wil niet kwetsen, maar sparen.
Geen wonden openrukken, maar met zachtheid verbinden.
Of het dan nooit eens goed kan zijn om de ander de waarheid te zeggen en precies te vertellen waarop et aankomt?
Zeker wel!
Maar zelfs dan houdt de liefde het heil van de ander in het oog.
Liefde maakt héél!

Vers 5: "De liefde zoekt zichzelf niet ..."
Het heeft ook niet zoveel zin om jezelf te zoeken.
Je vindt jezelf toch nooit.
De ander, die kun je vinden.
Maar wie zoekt naar zichzelf blijft altijd dwalen in het grote bos van eigen eenzaamheid.
De ander zoeken loont de moeite.
Je kunt die ander alleen vinden als je hem iets geven wilt: een klein geschenk van liefde.
En juist diezelfde liefde, die zorgt ervoor dat je de ander vinden zult.
De liefde zoekt nooit zichzelf.

Liefde heeft er plezier in ... de ander te zoeken, de ander te vinden en de ander iets te geven.

De liefde zoekt naar God, maar zoekt ook hartstochtelijk naar de naaste.

Vers 5: "De liefde wordt niet verbitterd ..."

Soms valt het niet mee om niet verbitterd te worden.

Er kunnen dingen gebeuren die elke vreugde uit je leven wegzuigen.

Er worden soms woorden gezegd die in staat zijn om je tot wanhoop te brengen.

Er worden soms dingen gedaan die zo gemeen zijn, zo vals en zo kwetsend, dat je de moed zou verliezen ooit nog met opgeheven hoofd door het leven te gaan.

Nee, het valt niet altijd mee om niet verbitterd te raken.

En toch ... de liefde laat het zover niet komen.

De liefde van God is in staat om de bitterheid tegen te houden aan de poort van je ziel.

Vraag me niet hoe dat kan.

Het is en blijft een wonder.

De Geest van Christus tilt je soms over muren van vijandschap heen, over haatdragende woorden en wrokzuchtige daden.

De liefde wordt niet verbitterd.

Zeker, je kunt weleens een tijdje ergens zeer teleurgesteld over zijn.

Zeker - wie is dat niet?

Je kunt je gegriefd voelen, beledigd.

Maar wat heb je eraan om daar een leven lang over te wrok-ken?

Je hebt er alleen jezelf maar mee.

Gods liefde fluistert je in het oor: Mijd de bitterheid!

*

We zitten vanmorgen, broeders en zusters, jongens en meisjes, samen met de mensen van Korinthe in de kerk.

Volgelingen van de Here Jezus Christus, die Hem hebben leren lief krijgen.

Een paar slaven, een aantal havenarbeiders, een voormalige tempelprostituee, zelfs een paar rijke handelaren ... allemaal luisteren ze met ingehouden adem naar het Hooglied van de liefde.

In onze ogen een vreemd samengeraapt stel.

Maar in Gods ogen zijn ze allemaal gelijk.

Want GóD is het, die deze mensen uit de wereld heeft geroepen, om samen gemeente van Zijn Zoon Jezus Christus te zijn.

Mensen, die nog veel moeten leren.

Want als je nog maar pás tot het geloof bent gekomen, dan moet je nog leren om met God en met elkaar om te gaan.

'Waar ik zo vol ben', schrijft Paulus, 'dat is de liefde'.

'Dat is de liefde van God die zichtbaar en tastbaar is geworden in het leven van Jezus Christus.'

'Een liefde voor mensen die er niet om hebben gevraagd.'

'Een liefde die ze - ondanks hun afwijzende houding - niet hebben verdiend.'

En toch ... God houdt vol.

Hij blijft op de deuren van mensenlevens kloppen.

'Doe toch open!
'Ik wil in je leven binnenkomen.'
'Want ik hou zo vreselijk veel van je.'

*

Broeders en zusters, jongens en meisjes, die liefde van God, die liefde van de Here Jezus Christus zet zijn stempel op onze liefde voor elkaar .

- Zijn liefde is ... geduldig.
- Zijn liefde is ... vriendelijk.
- Zijn liefde is ... niet jaloers.
- Zijn liefde ... vervalt niet in grootspraak.
- Zijn liefde blaast niet hoog van de toren.
- Zijn liefde is niet ... grof en egocentrisch.
- Zijn liefde rekent het kwaad niet toe.
- Zijn liefde verheugt zich niet over het onrecht, maar vindt haar vreugde in de waarheid.
- Zijn liefde geeft het nooit op: zij blijft geloven, hopen en verdragen.
- Zijn liefde ... zal altijd bestaan.

*

Hoe we die liefde voor elkaar handen en voeten mogen geven?

Een paar suggesties:

- Nodig de komende tijd één of meerdere gemeenteleden (niet familieleden) eens uit om te komen eten of koffiedrinken.
 - Wanneer nieuwe bezoekers naar activiteiten van onze gemeente komen, treedt hen open en liefdevol tegemoet.
 - Verras eens een kerktefoonluisteraar met een verzoekplaat die u voor hem of haar hebt aangevraagd.
 - Geef eens wat meer aandacht aan een complimentje aan het adres van iemand die iets voor de gemeente heeft gedaan of als vrijwilliger zijn of haar gaven in en een deel van z'n vrije tijd aan het werk in de gemeente geeft.
- Ook in de gemeente van Jezus Christus zijn het de kleine dingen die het hem doen.

Ik moest denken aan dat bekende refrein: 'Al wat gedaan werd uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.'

*

Nog even terug naar de gemeente als het lichaam van Jezus Christus.

Het bloed in ons lichaam zorgt ervoor dat er voedingsstoffen en dat er zuurstof naar de verschillende lichaamsdelen wordt getransporteerd.

Het bloed zorgt dat een lichaam kan leven en kan functioneren.

U begrijpt, dat geldt ook voor het lichaam van onze Here Jezus Christus.

Het bloed is de liefde.

Alleen wanneer het bloed van de liefde door haar aderen blijft stromen kan de gemeente van Christus bestaan, leven en groeien.

Waar komt die liefde vandaan?

God zélf is de bron van de liefde.

God zélf is liefde.

En zoals de zon haar stralen uitzendt naar de aarde, zo zendt God zijn Geest van liefde onder ons mensen.

Opdat wij ons in die liefde zouden koesteren als door de stralen van de zon.

Daarom zegt Johannes - de andere apostel - "Wie in de liefde blijft, blijft in God en God blijft in hem." (1 Johannes 4:16)

Het is dus van het grootste belang dat je niet in de schaduw gaat staan, dat je je niet afsluit voor deze hemelse levenskracht, maar dat je je laat voeden door Gods liefde. Om zo ook zelf voor anderen een klein lichtpuntje van liefde te kunnen zijn.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 10 september 1995

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !